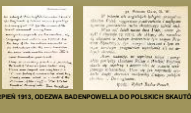

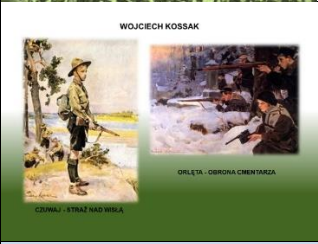
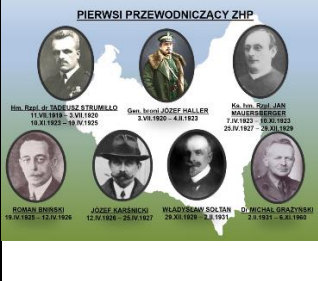
ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

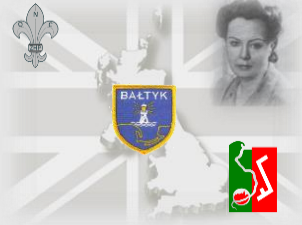

NASZE DZIEDZICTWO

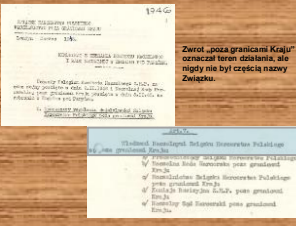
Nasza Solidarność Ideowa

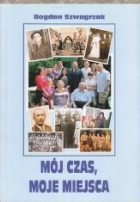
1	ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO NASZE DZIEDZICTWO Nasza Solidarność Ideowa	ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO NASZE DZIEDZICTWO - NASZA SOLIDARNOŚĆ IDEOWA Skauting polski powstał w 1910 roku na tle ruchów niepodległościowych. Pomimo zmieniających się warunków, Związek nasz działa nieprzerwanie przez ponad sto lat, dzięki naszej solidarności ideowej, o której mówił Przewodniczący dr Michał Grażyński. (Harcerstwo- Londyn, marzec 1946) Choć jesteśmy rozproszeni po całym świecie łączy nas jedno Prawo i Przrzeczenie.
2	NASZE POCZĄTKI W 1909 r. we Lwowie wychodzi artykuł Edmunda Naganowskiego o ruchu skautowym w Anglii. Naganowski W 1910 r. ANDRZEJ MAŁKOWSKI, uważany jako założyciel polskiego skautingu, zaczyna tłumaczenie na język polski książki „Scouting for Boys” Baden – Powella i przekłada to dzieło na swoją wizję w szeregu własnych publikacji. Małkowski Powstają pierwsze drużyny we Lwowie i Warszawie.	W 1909 r. we Lwowie wychodzi artykuł Edmunda Naganowskiego o ruchu skautowym w Anglii. W 1910 r. ANDRZEJ MAŁKOWSKI, uważany jako założyciel polskiego skautingu, zaczyna tłumaczenie na język polski książki „Scouting for Boys” Baden – Powella i przekłada to dzieło na swoją wizję w szeregu własnych publikacji. Powstają pierwsze drużyny we Lwowie i Warszawie. Rozwój polskiego skautingu nie był ograniczony do terenów polskich pod zaborami. Gdziekolwiek znajdowali się Polacy w krajach zaborczych - w Austrii, na Prusach i w Rosji - tworzyły się polskie jednostki skautowe.
3	Wśród licznych szeregow instruktorów i instruktoerek, którzy przyczynili się do rozwoju skautingu polskiego byli m.in.: Od lewej: Jerzy Grodyński, Kazimierz Wyrzykowski, Olga Drahonowska – Małkowska, Eugeniusz Piasecki, Jadwiga Falkowska	Wśród współtwórców polskiego skautingu, byli: <i>Jerzy Grodyński, Kazimierz Wyrzykowski, Olga Drahonowska – Małkowska, Eugeniusz Piasecki, Jadwiga Falkowska</i> W 1911 r. Ignacy Koziński napisał tekst Hymnu Harcerskiego. Olga Drahonowska dostosowała do melodii pieśni „Na barykady” i napisała refren w roku 1912.
4	 BIRMINGHAM, 1913 SIERPIEŃ 1913, ODCZYTA BADEN-POWELLA DO POLSKICH SKAUTÓW	1913: Z trzech zaborów zjechali się polscy skauci, aby pod polską flagą na Jamboree w Anglii świadczyć o tym, że „Jeszcze Polska nie zginęła”. Andrzej Małkowski był członkiem komendy, która składała się z czterech oficerów skautowych. W reprezentacji była komenda, 41 skautów podzielonych na cztery patrole oraz zastęp składający się z siedmiu oficerów skautowych.
5	 1913: W październiku wprowadzono jednolite oznaki skautowe obowiązujące do dziś: Krzyż Harcerski i Lilijska. 1914: Przyjęta jest nazwa „Harcerstwo” zamiast „Skauting”. Słowo „harcerstwo” jest wyjątkowo polskie. Inne kraje mają skauting. 1914: Ustalono tekst Przrzeczenia i Prawa Harcerskiego.	1913: W październiku wprowadzono jednolite oznaki skautowe obowiązujące do dziś: Krzyż Harcerski i Lilijska. 1914: Przyjęta jest nazwa „Harcerstwo” zamiast „Skauting”. 1914: Ustalono tekst Przrzeczenia i Prawa Harcerskiego. Słowo „harcerstwo” pochodzi od słowa „harce” tzn. pojedynki, które odbywały się na oczach wrogich sobie wojsk przed rozpoczęciem bitwy. Do harców stawali najbardziej odważni rycerze. Harcerze / harcerki, jak niegdyś rycerze - harcownicy, są szlachetnymi ludźmi gotowymi bez wahania ruszyć do służby Bogu, Polsce i bliźniemu. Autorzy Prawa Harcerskiego oparli się na etyce chrześcijańskiej oraz na kodeksie rycerskim.

6	1918: 1 - 2 listopada w Lublinie, odbył się zjazd kierowników harcerskich ze wszystkich Ziem Polskich. Na zjeździe uchwalono, że: <i>„Polskie organizacje harcerskie byłego zaboru pruskiego, Małopolski, Rusi i Rosji, Królestwa Kongresowego i Litwy łączą się w jeden samoistny, niezależny od żadnej innej organizacji czy instytucji Związek Harcerstwa Polskiego”.</i>	Przed zakończeniem I wojny światowej, w Lublinie, odbył się zjazd kierowników harcerskich ze wszystkich Ziem Polskich. Na zjeździe uchwalono że: <i>„Polskie organizacje harcerskie byłego zaboru pruskiego, Małopolski, Rusi i Rosji, Królestwa Kongresowego i Litwy łączą się w jeden samoistny, niezależny od żadnej innej organizacji czy instytucji Związek Harcerstwa Polskiego”.</i>
7		W 1920 r. do Anglii poszła depesza, że „skauci polscy nie mogą przybyć na Jamboree, ponieważ pomagają bronić cywilizacji”. Jedynie obecni byli dhna Janina Tworkowska jako delegatka Naczelnictwa i jeden harcerz, który niósł flagę polską na defiladzie – nazwisko jego nie jest nam znane.
8	WOJCIECH KOSSAK 	Te słynne obrazy ilustrują tę obronę cywilizacji.
9	PIERWSI PRZEWODNICZĄCY ZHP 	W latach 20-tych i 30-tych ruch harcerski rozwijał się w Polsce i poza Jej granicami. Harcerskie jednostki powstawały gdziekolwiek znajdowali się Polacy. Przed II wojną światową jednostki Związku Harcerstwa Polskiego działały m.in. w Argentynie, Belgii, Danii, Francji, Holandii, Kanadzie, Niemczech, Stanach Zjednoczonych i na Łotwie.
10	DR MICHAŁ GRAŻYŃSKI 2.8.1931 - 6.XI.1960 	W maju 1939 r. dr Michał Grażyński zostaje ponownie wybrany na funkcję Przewodniczącego ZHP, którą pełnił do roku 1960.
11	WRZESIEŃ 1939: WYBUCH II WOJNY ŚWIATOWEJ 	WRZESIEŃ 1939: WYBUCH II WOJNY ŚWIATOWEJ 1 wrzesień - najazd Niemiec na Polskę 17 wrzesień - najazd Związku Sowieckiego na Polskę. Polska broni się na dwóch frontach. Podczas II wojny światowej harcerze i harcerki walczyli nie tylko w Polsce, ale na wszystkich frontach na lądzie, w powietrzu i na morzu.
12	Podczas okupacji kiedy Przewodniczący ZHP dr Michał Grażyński był poza Krajem, obowiązki Przewodniczącego Konspiracyjnego Związku Harcerstwa Polskiego Szarych Szeregów pełnili: 	W Polsce podczas okupacji kiedy Przewodniczący ZHP dr Michał Grażyński był poza Krajem, obowiązki Przewodniczącego Konspiracyjnego Związku Harcerstwa Polskiego Szarych Szeregów pełnili: Ks. hm. Rzpł. JAN MAUERSBERGER i dr TADEUSZ KUPCZYŃSKI „Piotr”, „Tadeusz Wójcicki” Historia działalności harcerstwa w Kraju podczas okupacji jest zadokumentowana w wielu publikacjach.

13	Władze ZHP znalazły się poza Polską, gdzie kontynuowały wychowawczą pracę z młodzieżą, gdziekolwiek losy ją rzuciły. Kręgi starszoharcerskie powstawały na Węgrzech i w Rumunii, we Francji i w Wielkiej Brytanii. KOMITET NACZELNY ZHP NA CZAS WOJNY hm. Rzpł. OLGA MAŁKOWSKA Przewodnicząca Komitetu od 1941 r. hm. KAZIMIERZ SABBAT Wiceprzewodniczący Komitetu od 1941 r.	Władze ZHP znalazły się poza Polską, gdzie kontynuowały wychowawczą pracę z młodzieżą gdziekolwiek losy ją rzuciły. Kręgi starszoharcerskie powstawały na Węgrzech i w Rumunii, we Francji i w Wielkiej Brytanii. 9 października 1939 r. w Paryżu, Przewodniczący ZHP dr Grażyński powołuje Naczelny Komitet Wykonawczy ZHP, który koordynuje działalność Związku poza Krajem i utrzymuje łączność z Harcerstwem Podziemnym w Polsce. Po upadku Francji Komitet kontynuował działalność pod nazwą „Komitet Naczelny ZHP na Czas Wojny” - początkowo w Szkocji, później w Londynie. Przewodniczącą Komitetu była hm. Rzpł. OLGA MAŁKOWSKA. Wiceprzewodniczącym był hm. KAZIMIERZ SABBAT. Praca Związku Harcerstwa Polskiego dostosowana była do warunków, w których znalazła się Polska i Polacy m.in. na terenach okupowanej Polski gdzie harcerstwo zeszło do podziemia, na „nieludzkiej ziemi” sowieckiej, w niemieckich obozach koncentracyjnych, w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie, na Środkowym Wschodzie, w Indiach, w Afryce, w krajach europejskich – m.in. w Hiszpanii, Norwegii, Szwecji...
14		W Wielkiej Brytanii w 1943 r. hm. Rzpł. HELENA GRAŻYŃSKA założyła drużynę harcerek „Wisła”, która szybko rozwinęła się w hufiec „Bałtyk”. Dla polskich dziewcząt, rozproszonych w różnych szkołach i zakładach naukowych w Anglii i Szkocji, zorganizowała drużynę korespondencyjną „Rodło”. Rodło – znak przedstawiający bieg rzeki Wisły wraz z zaznaczonym Krakowem, używany od 1932 r. przez Związek Polaków w Niemczech.
15		W 1942 r. w oparciu o Drugi Korpus Polski ukonstytuowały się w Palestynie władze harcerskie ZHP na Środkowym Wschodzie (później ZHP na Wschodzie), które objęły opieką jednostki harcerskie powstające spontanicznie. Ręcznie wyhaftowana makata pokazuje zasięg tej części naszej pracy poza Polską w latach 40-tych, która podlegała Władzom ZHP na Wschodzie. Wśród tych krajów jest też Nowa Zelandia, gdzie znalazła się część harcerczy i harcerek, którzy rozpoczęli swą działalność w Isfahanie. Przewodniczącym Rady ZHP na Wschodzie był płk dypl. hm. STANISŁAW SIELECKI. Komendantem ZHP na Wschodzie był hm. JEREMI ŚLIWIŃSKI, a po nim hm. ZYGMUNT SZADKOWSKI, który również był Wiceprzewodniczącym Rady od 1942 r. do zakończenia jej działalności w 1948 r. Władze te podlegały Przewodniczącemu ZHP dr. Grażyńskiemu.
16		Praca harcerska poza Polską zyskała uznanie władz państwowych i wojskowych. Jest to zadokumentowane w wielu listach.

17		Władze Rzeczypospolitej Polski (Władze RP), które zmuszone były opuścić Kraj na początku II wojny światowej, we wrześniu 1939 r., przenieśli się do Francji (wpierw do Paryża, a później do Angers). Po upadku Francji, w lipcu 1940 r. Władze RP (Prezydent, Rząd i Rada Narodowa) przenieśli się do Londynu, gdzie prowadziły działalność przez ponad 50 lat. Przez ten cały okres było sześciu prezydentów. W 1989 r. odbyły się w Polsce częściowo demokratyczne wybory. Senat (wyższa izba) był w pełni demokratycznie wybrany. Natomiast w Sejmie (niższej izbie) ustalono, że tylko 35% posłów będzie wybranych w wolnych wyborach. W 1990 r. odbyły się w pełni demokratyczne wybory na prezydenta. 22 grudnia tego samego roku Prezydent II RP Ryszard Kaczorowski pojechał do Polski, aby przekazać Insygnia Władzy Państwowej Prezydentowi III RP Lechowi Wałęsie, który kilka godzin wcześniej został zaprzysiężony. Rząd II RP zakończył wtedy swoją działalność, a Rada Narodowa II RP miała swoje ostatnie posiedzenie w grudniu 1991 r. po w pełni demokratycznych wyborach do Sejmu i Senatu w Polsce. Podczas II wojny światowej Władze II RP zajmowały się rozbudową, uzbrojeniem i utrzymaniem Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Współpracowały z rządami aliantów, które uznawały je jako polityczną reprezentację Polski. Rządowi RP w Londynie podlegało cywilne i wojskowe podziemie w okupowanej Polsce.
18		Pod koniec wojny wyłoniły się trzy siły polityczne, których przywódcy zwani byli Wielką Trójką - Churchill (Premier Zjednoczonego Królestwa), Roosevelt (Prezydent Stanów Zjednoczonych) i Stalin (przywódca Związku Sowieckiego - ZSSR). Odbyło się szereg konferencji Wielkiej Trójki - w Teheranie (listopad-grudzień 1943 r.), w Jałcie (luty 1945 r.) i w Poczdamie (lipiec - sierpień 1945 r.) Podczas tych konferencji decyzje o zmianach ustrojowych i granicach w powojennej Europie podjęte były bez udziału konstytucyjnego Rządu RP, który działał w Londynie od 1940 r. W lipcu 1945 r. Rząd RP odrzucił decyzję dotychczasowych aliantów, którzy cofnęli uznanie legalnym Władzom RP.
19	 Polska była pod polityczną dominacją ZSSR. Reżim komunistyczny, posłuszny Moskwie, zwalczał opozycję. Istniała tylko jedna partia. Ograniczano wolność słowa za pomocą kontroli mediów i cenzury. Obywatelom ograniczano możliwość swobodnego wyjazdu za granicę. Władze działały ku wyeliminowaniu wpływu religii na życie polityczne i społeczne. Prawa człowieka do wolności słowa, myśli i wyznania były łamane. W latach 1952-1989 oficjalną nazwą państwa polskiego była Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL). Herbem PRL był orzeł biały bez korony.	Po zakończeniu działań wojennych, w 1945 r., komuniści przejęli władzę w Polsce i w wielu państwach Europy Środkowej i Wschodniej. ZSSR wraz z tymi państwami określano jako blok wschodni. Ustrój komunistyczny w Polsce nie był wynikiem wolnego wyboru obywateli, ale został narzucony siłą przez Związek Sowiecki. Polska była pod polityczną dominacją ZSSR. Reżim komunistyczny, posłuszny Moskwie, zwalczał opozycję. Istniała tylko jedna partia. Ograniczano wolność słowa za pomocą kontroli mediów i cenzury. Obywatelom ograniczano możliwość swobodnego wyjazdu za granicę. Władze działały ku wyeliminowaniu wpływu religii na życie polityczne i społeczne. Prawa człowieka do wolności słowa, myśli i wyznania były łamane. W latach 1952-1989 oficjalną nazwą państwa polskiego była Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL). Herbem PRL był orzeł biały bez korony.

20		Decyzje o losach Polski i Polaków były powzięte przez Wielką Trójkę bez udziału Polaków. Legalne Władze RP z Prezydentem II Rzeczypospolitej Polski na czele nadal działały w Londynie. Miały one poparcie emigrantów polskich rozproszonych po całym świecie, którzy nie mogli wrócić do ujarzmionego Kraju.
21	PO ZAKOŃCZENIU DZIAŁAŃ WOJENNYCH W 1946 r. odbył się Zjazd w Enghien we Francji. 	W 1946 r. zwołano w Enghien we Francji Zjazd Związku Harcerstwa Polskiego, w którym wzięli udział przedstawiciele wszystkich terenów wraz z reprezentacją Szarych Szeregów. Podczas Zjazdu odbyła się Naczelna Rada Harcerska (NRH). Postanowiono kontynuować pracę harcerską na emigracji „trwając nadal na stanowisku bezkompromisowej walki o całość, wolność i niepodległość Rzeczypospolitej znajdującej się obecnie pod okupacją...”. Uchwalono Tymczasowy Regulamin działalności poza granicami Kraju Związku Harcerstwa Polskiego. Regulamin ten obejmował całość pracy poza Polską. Stwierdzono w nim wyraźnie, że praca ta była kontynuacją Związku Harcerstwa Polskiego – w oparciu o Statut z 1936 r., regulaminy i tradycje harcerskie – i bez zmiany nazwy. To znaczy, że nie była to nowa organizacja. NRH potwierdziła mandat dr. Michała Grażyńskiego jako Przewodniczącego ZHP z wyboru w 1939 r. na ostatnim Walnym Zjeździe w Wolnej Polsce, tym samym potwierdzając ciągłość prawną Związku Harcerstwa Polskiego. Dr Grażyński pełnił funkcję Przewodniczącego ZHP do roku 1960.
22		Zwrot „poza granicami Kraju” oznaczał teren działania, ale nigdy nie był częścią nazwy Związku. Artykuł 7 wyraźnie podaje, że Władzami Naczelnymi Związku Harcerstwa Polskiego są poza granicami Kraju: a/ Przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego.....
23	NASZ ZWIĄZEK BYŁ WSPÓŁZAŁOŻYCIELEM MIĘDZYNARODOWEGO BIURA SKAUTÓW W 1922 R. I MIĘDZYNARODOWEGO BIURA SKAUTEK W 1928 R. 	Nasz Związek był współzałożycielem międzynarodowych biur skautów i skautów. W 1949 r. na konferencji Międzynarodowego Biura Skautów, w Norwegii potwierdzono uchwałę z poprzedniej konferencji, która odbyła się we Francji w 1947 r., o usunięciu polskich harcerzy z listy członków. W roku 1949 harcerki zostały usunięte z listy członków biura skautów na skutek listu z Polski. W liście tym napisanym w języku angielskim, Wiktoria Dewitz podpisująca się jako członek Naczelnictwa ZHP przedstawiła nowy kierunek organizacji, który był wbrew ideałom skautowym. W latach 1949 - 1956 nie było w Kraju organizacji o nazwie Związek Harcerstwa Polskiego. Światowe Biura Skautowe oficjalnie nie uznawały naszego Związku, bo nie działał we własnym kraju, co było wbrew ich regulaminom. Natomiast od czasu do czasu przychodziły zaproszenia na konferencje lub jamboree. Przez osobiste kontakty zdobyliśmy wielu przyjaciół, którzy wspierali nas w biurach światowych skautów i skautek, ale nie doszło do przywrócenia uznania. Byliśmy też źródłem informacji o sytuacji w Polsce.

24	 Dr MICHAŁ GRAŻYŃSKI Przewodniczący ZHP... ...i podlegający temu Przewodniczącemu ZHP poza granicami Kraju: Gen. Nikodem Sulik od 19.07.1953 do 14.1.1964 Hm. Zygmunt Szadkowski od 11.01.1954 do 6.01.1960	W 1951 r. odbyła się Naczelna Rada Harcerska (NRH) w Londynie w Anglii. Regulamin ZHP, który obowiązywał w tym czasie określał warunki, w jakich istniała możliwość wyboru Przewodniczącego ZHP poza granicami Kraju <u>jako osobnej funkcji od Przewodniczącego ZHP</u>. Dr Michał Grażyński zachował w dalszym ciągu mandat Przewodniczącego Związku Harcerstwa Polskiego i nadal stał na czele całego Związku, a funkcję Przewodniczącego ZHP poza granicami Kraju, która podlegała Przewodniczącemu ZHP, pełnili od 1951 do 1960: Stanisław Sielecki, Nikodem Sulik, Zygmunt Szadkowski
25		Podpisy na protokole z NRH w 1951 r. pokazują obie funkcje. Podpis Przewodniczącego ZHP jest nad podpisem Przewodniczącego ZHP poza granicami Kraju.
26		W Polsce zmieniano nazwę harcerstwa, mundury, prawo i przyrzeczenie. Jednak prawdziwego ducha harcerskiego w Polsce nie udało się wygasić. Hm. Bogdan Szwagrzak, który pierwsze 15 lat życia spędził w Polsce, wspomina w swojej książce pt. „Mój czas, moje miejsce”: <i>„Prawdziwe harcerstwo, jakie znaliśmy i praktykowaliśmy dotychczas, ostatecznie skończyło się... W 1948 roku weszły w życie nowe przepisy. Kazano nam założyć czerwone chusty, schować portrety twórcy skautingu, Roberta Baden-Powella i Andrzeja Małkowskiego, także usunąć podręczniki i książki harcerskie używane do tej pory. Otrzymaliśmy nowe podręczniki i instrukcje mówiące, że za wzór mamy teraz sowieckiego pioniera i komsomolca. Stara kadra instruktorów musiała odejść. Ja przestałem się udzielać w nowym harcerstwie, do tego prawdziwego, okazało się, wróciłem, i to za niedługo.”</i> W 1949 roku przyjechał do swojego ojca do Londynu, gdzie ponownie zaangażował się w pracę harcerską.

1945: Przyrzekam uroczyście całym swym życiem dążyć do odbudowy Niepodległej, Demokratycznej i Sprawiedliwej Polski, pracować dla dobra powszechnego, postępować zawsze szlachetnie i być posłusznym prawu harcerskiemu. Tak mi dopomóż Bóg.

1947: Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu (Dobru Najwyższemu) i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym prawu harcerskiemu.

1950: Przyrzekam uroczyście wobec kolegów i narodu polskiego uczyć się i pracować dla dobra Ojczyzny i spraw socjalizmu. Przyrzekam również przekształcić prawo harcerskiego - całym sercem zawsze i wszędzie służyć Polsce Ludowej.

1957: Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce Ludowej, walczyć o prawdę i sprawiedliwość społeczną, nieść chętną pomoc każdemu człowiekowi, być posłusznym prawu harcerskiemu.

Lata 70: Przyrzekam całym życiem służyć Polsce. Uczymy, być wiarą, sprawnym, szlachetnym, walczyć o pokój i szczęście ludzi, być posłusznym Prawu Harcerskiemu.

Podajemy tu teksty prawa i przyrzeczenia, które obowiązywały w Polsce w okresie po zakończeniu działań wojennych w 1945 r.

24 stycznia 1945 roku (data prawdopodobna) Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska w Lublinie zatwierdza nowy tekst Prawa i Przyrzeczenia, a obowiązujący dotychczas tekst z 1932 roku uchyla.

Przyrzekam uroczyście całym swym życiem dążyć do odbudowy Niepodległej, Demokratycznej i Sprawiedliwej Polski, pracować dla dobra powszechnego, postępować zawsze szlachetnie i być posłusznym prawu harcerskiemu. Tak mi dopomóż Bóg.

1. *Harcerz służy Polsce Demokratycznej i spełnia dla niej sumiennie swoje obowiązki.*
2. *Harcerz miłuje wolność i sprawiedliwość i broni prawa do nich każdego człowieka.*
3. *Harcerz czci pracę, szanuje ludzi pracy i uczy się od nich.*
4. *Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.*
5. *Harcerz mówi prawdę i dotrzymuje słowa.*
6. *Harcerz jest karny, opanowany i pogodny.*
7. *Harcerz jest odważny.*
8. *Harcerz jest uczynny i ofiarny.*
9. *Harcerz jest oszczędny i gospodarny.*
10. *Harcerz jest szlachetny w myśli, w mowie i uczynkach; nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.*

1947

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu (Dobru Najwyższemu) i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym prawu harcerskiemu.

1. *Harcerz służy Polsce i dla niej spełnia sumiennie swoje obowiązki;*
2. *Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy;*
3. *Harcerz jest pożyteczny, pracą buduje lepszy świat;*
4. *Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza;*
5. *Harcerz postępuje po rycersku, miłuje wolność i sprawiedliwość;*
6. *Harcerz jest przyjacielem przyrody i stara się ją poznać;*
7. *Harcerz kocha i szanuje swój dom rodzinny;*
8. *Harcerz jest karny, opanowany i pogodny;*
9. *Harcerz jest gospodarny, oszczędny i ofiarny;*
10. *Harcerz jest czysty w myśli, mowie i czynach - , nie pali tytoniu, nie pije napojów alkoholowych i walczy z nałogami.*

W 1950 roku Prezydium ZG ZMP podejmuje decyzję o przejęciu kierownictwa nad ZHP. 25 maja ZG ZMP i NZHP zatwierdzają nowy tekst Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego. 1 stycznia 1951 roku przestaje istnieć ZHP. Na jego miejsce powołana zostaje Organizacja Harcerska Związku Młodzieży Polskiej.

Przyrzekam uroczyście wobec kolegów i narodu polskiego uczyć się i pracować dla dobra Ojczyzny i spraw socjalizmu. Przyrzekam wiernie przestrzegać prawa harcerskiego - całym sercem zawsze i wszędzie służyć Polsce Ludowej.

1. *Harcerz kocha Polskę Ludową i służy jej całym swym życiem.*
2. *Harcerz w szeregach postępowej młodzieży świata walczy o pokój i wolność narodów.*
3. *Harcerz szanuje ludzi pracy i uczy się od nich.*
4. *Harcerz dobrze się uczy.*
5. *Harcerz poznaje życie przyrody i uczy gospodarować się jej siłami.*
6. *Harcerz zaprawia siły do pracy i obrony kraju.*
7. *Harcerz jest dobrym kolegą i niezawodnym towarzyszem pracy.*
8. *Harcerz dba o honor swej organizacji.*
9. *Harcerz przygotowuje się do pracy w ZMP.*

1956

Przyrzekam mojej drużynie postępować według prawa harcerskiego, strzec honoru harcerza, służyć zawsze wiernie mojej Ojczyźnie - Polsce Ludowej.

1. *Harcerz jest dzielny i sprawny, śmiało pokonuje trudności.*
2. *Harcerz jest dobrym kolegą i wiernym towarzyszem.*
3. *Harcerz mówi prawdę i dotrzymuje słowa.*
4. *Harcerz jest karny jak żołnierz.*
5. *Harcerz sumiennie spełnia swoje obowiązki, w szkole i w domu.*
6. *Harcerz chce umieć więcej niż umie.*
7. *Harcerz chroni przyrodę i poznaje jej tajemnice.*
8. *Harcerz szanuje pracę i strzeże wspólnej własności.*
9. *Harcerz jest uczynny, pomaga słabszym, broni krzywdzonych.*
10. *Harcerz szanuje starszych, rodziców i nauczycieli.*
11. *Harcerz jest przyjacielem wszystkich ludzi, którzy walczą o sprawiedliwość.*
12. *Harcerz pragnie zostać dobrym zetempowcem.*

1957

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce Ludowej, walczyć o prawdę i sprawiedliwość społeczną, nieść chętną pomoc każdemu człowiekowi, być posłusznym prawu harcerskiemu.

1. *Harcerz służy Polsce i dla niej spełnia swoje obowiązki.*
2. *Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.*
3. *Harcerz jest sprawiedliwy, w każdym szanuje człowieka i staje w obronie krzywdzonych.*
4. *Harcerz jest przyjacielem tych, co zmieniają świat na lepszy, a za brata uważa każdego innego harcerza.*
5. *Harcerz chętnie pomaga rodzicom, dba o dom rodzinny, szanuje starszych.*
6. *Harcerz jest pożyteczny i gospodarny, dba o dobro społeczne.*
7. *Harcerz jest pracowity i wytrwały, stawia sobie wielkie cele.*
8. *Harcerz jest karny i odważny, z uśmiechem pokonuje trudności.*
9. *Harcerz jest przyjacielem przyrody, poznaje jej piękno i tajemnice.*
10. *Harcerz jest szlachetny w słowach i czynach. Nie pali tytoniu, nie pije napojów alkoholowych.*

Lata 70

Przyrzekam całym życiem służyć Tobie, Ojczyzno, być wiernym sprawie socjalizmu, walczyć o pokój i szczęście ludzi, być posłusznym Prawu Harcerskiemu.

Potwierdzenie Przyrzeczenia przez instruktora lub zespół harcerski obecny podczas Przyrzeczenia:

Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.

1. *Harcerz służy Polsce Ludowej i dla niej sumiennie spełnia swoje obowiązki.*
2. *Harcerz chce zmieniać świat na lepszy - jest zawsze z tymi, co walczą o wolność i równość ludzi.*
3. *Harcerz jest sprawiedliwy i odważny - śmiało broni słusznej sprawy.*
4. *Harcerz chce wiedzieć więcej niż wie, umieć więcej niż umie.*
5. *Harcerz spieszy innym z pomocą, nie opuści nikogo w potrzebie.*
6. *Harcerz jest wiernym przyjacielem i niezawodnym kolegą.*
7. *Harcerz szanuje starszych, pomaga chętnie rodzicom.*
8. *Harcerz pracuje rzetelnie, dba o wspólne dobro jak o własne.*
9. *Harcerz jest przyjacielem przyrody, poznaje jej piękno i tajemnice.*
10. *Harcerz chce być silny i sprawny, nie pali tytoniu, nie pije napojów alkoholowych.*

1989

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce, chętnie pomagać każdemu człowiekowi, być posłusznym prawu harcerskiemu.

Potwierdzenie Przyrzeczenia: *Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.*

1. *Harcerz służy Polsce i dla niej sumiennie spełnia swoje obowiązki.*
2. *Harcerz chce zmieniać siebie i świat na lepsze.*
3. *Harcerz stara się rozumieć siebie, rozwija swoje zdolności i zamiłowania.*
4. *Harcerz chce wiedzieć więcej niż wie, umieć więcej niż umie.*
5. *Harcerz myśli samodzielnie i działa skutecznie.*
6. *Harcerz jest uczciwy, dzielny i odpowiedzialny, można na niego liczyć.*
7. *Harcerz jest życzliwy, uczynny i opiekuńczy.*
8. *Harcerz jest gospodarny, szanuje pracę własną i innych.*
9. *Harcerz poznaje i chroni przyrodę.*
10. *Harcerz dba o sprawność i zdrowie, nie ulega nałogom, nie pali tytoniu, nie pije napojów alkoholowych, nie próbuje narkotyków.*

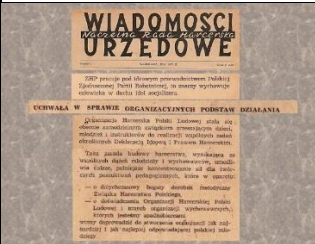
1993

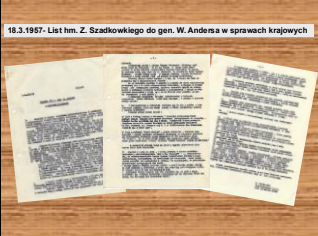
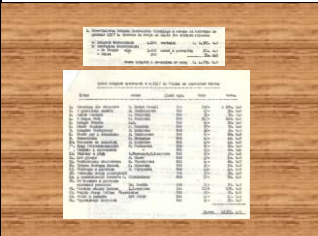
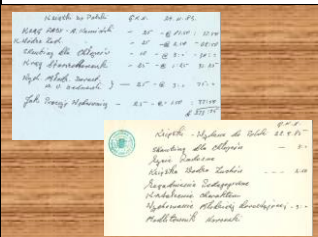
Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiemu.

lub do wyboru przez składającego Przyrzeczenie:

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce, dążyć do Prawdy i Sprawiedliwości, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiemu

1. *Harcerz sumiennie spełnia swoje obowiązki wynikające z Przyrzeczenia Harcerskiego.*
2. *Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.*
3. *Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim.*
4. *Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza.*
5. *Harcerz postępuje po rycersku.*
6. *Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.*
7. *Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.*
8. *Harcerz jest zawsze pogodny.*
9. *Harcerz jest oszczędny i ofiarny.*
10. *Harcerz jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach, nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.*

		1995 <i>Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiemu.</i> 1. <i>Harcerz sumiennie spełnia swoje obowiązki wynikające z Przrzeczenia Harcerskiego.</i> 2. <i>Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.</i> 3. <i>Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim.</i> 4. <i>Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza.</i> 5. <i>Harcerz postępuje po rycersku.</i> 6. <i>Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.</i> 7. <i>Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.</i> 8. <i>Harcerz jest zawsze pogodny.</i> 9. <i>Harcerz jest oszczędny i ofiarny.</i> 10. <i>Harcerz jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach, nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.</i> W grudniu 2017 zmieniono 10 punkt Prawa Harcerskiego <i>Harcerz pracuje nad sobą, jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach, jest wolny od nałogów</i> http://www.historia.zhp.wlkp.pl/materialy/prawo_harcerskie.htm)
28		W 1956 r. odrodziła się organizacja harcerska, której nadano nazwę Związek Harcerstwa Polskiego. W Wiadomościach Urzędowych z 1957 r., które tu widzimy, chociaż wspomniany jest dorobek Związku Harcerstwa Polskiego, jest podane wyraźnie, że ta nowa organizacja jest spadkobiercą organizacji Harcerskiej Polski Ludowej i innych organizacji wychowawczych Była jednak nadzieja, że w Polsce znów będzie działało prawdziwe harcerstwo.

29 	W 1957 r. hm. Zygmunt Szadkowski zwrócił się do gen. Władysława Andersa z prośbą o finansowe wsparcie „na zwiększenie nakładów pism oraz druk i przedruk podręczników”, które wysyłano do Polski. W liście do Generała podał tekst podziękowania od Głównej Kwatery w Warszawie za poprzednie wysyłki: <i>„Centralna Biblioteka GKZHP kwituje odbiór książek oraz wyraża serdeczne podziękowania za przesyłkę. Książki bardzo przydadzą się nam w pracy. Ewentualne dalsze przesyłki książkowe uprzejmie prosimy kierować na adres Centralnej Biblioteki GKZHP, Warszawa ul. Konopnickiej 6, ... Warszawa dn. 5 marca 1957”.</i> Dh Szadkowski podkreślił też potrzebę pomocy paczkowej dla instruktorów i instruktorek, którzy niedawno opuścili więzienia lub przebywają w Rosji Sowieckiej.
30 	W 1957 r. Naczelnictwo wysłało podręczniki i pisma, wartości £1,750 na około 700 adresów w Kraju. Dla orientacji przeciętne zarobki w Wielkiej Brytanii wynosiły wtedy £550 rocznie, a przeciętny dom kosztował £2,197. Oto kilka wyjątków z ponad tysiąca listów otrzymanych od 1957 do 1958. <i>„...Niezmiernie mile zaskoczony byłem, gdy otrzymałem od Was przesyłkę z czasopismem Na Tropie i Znicz. Otrzymane pisma wykorzystałem do pracy z młodzieżą...”</i> <i>„...Czytając Wasze pismo byłam wzruszona, aż się popłakałam. Pismo przechodzi z rąk do rąk kolejno po wszystkich drużynach naszego hufca...”</i> <i>Wyjatek listu osoby, która po 16 latach na Syberii powróciła do Kraju:</i> <i>„...Jak najserdeczniej dziękuję za przesyłkę... Zasiłam moc najserdeczniejszych pozdrowień i łamię się opłatkiem wigilijnym. Oby Bóg Najwyższy dał, ażeby jak najprędzej był porządek na świecie, aby nasze Naczelnictwo Harcerskie poza granicami Kraju mogło powrócić i pracować w naszej Warszawie”.</i>
31 	Przez cały okres PRL, utrzymywano kontakt z prawdziwymi harcerzami w Polsce. Wysyłano podręczniki. Odbływały się nieoficjalne spotkania. Jest bardzo mało dokumentacji na temat tych kontaktów, ponieważ spotkania i rozmowy były poufne. W 1964 na NRH hm. Szadkowski w swoim sprawozdaniu przedstawiając sytuację w Polsce powiedział: <i>„...w Kraju, zgodnie z przewidywaniami, reżim komunistyczny coraz mocniej zacieśnia kontrolę nad życiem zorganizowanym młodzieży. Organizacja, która używa nazwy Związek Harcerstwa Polskiego, publicznie zerwała więzy z przeszłością ideową harcerstwa”.</i>

32		W 1960 r. podczas NRH w Aylesford, w Anglii, dr Michał Grażyński złożył godność Przewodniczącego ZHP w ręce NRH i w swoim oświadczeniu podkreślił naszą ciągłość prawno-organizacyjną. NRH uchwaliła następującą deklarację: <i>„Naczelna Rada Harcerska, po zapoznaniu się z oświadczeniem Przewodniczącego Związku Harcerstwa Polskiego dr. Michała Grażyńskiego i zawartymi w tym oświadczeniu wskazaniem, stwierdza, że pilnie będzie strzegła trwałych zasad ideowych, ciągłości prawno-organizacyjnej i charakteru niepodległościowego Związku”.</i> Na funkcję Przewodniczącego Związku Harcerstwa Polskiego NRH wybrała hm. Zygmunta Szadkowskiego. Od 1960 r. nie wybierano nikogo na funkcję Przewodniczącego ZHP poza granicami Kraju i funkcja ta nie figuruje w późniejszych regulaminach.
33	NASTĘPCY PRZEWODNICZĄCEGO ZHP DR. MICHAŁA GRAŻYŃSKIEGO 	Każdorazowo wybrany przewodniczący, jako następca doktora Michała Grażyńskiego, nosi tytuł: Przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego. Zachowując ciągłość prawno-organizacyjną, Związek nasz nigdy nie zmienił nazwy, pozostając nadal Związkiem Harcerstwa Polskiego i nigdy nie odstąpił od zasad Baden-Powellowskich.
34		Przez niewiedzę lub dla wygody niestety w publikacjach pojawia się często niewłaściwa nazwa naszego Związku. Tu należy podkreślić, że zwroty tak jak „poza granicami Kraju, „poza Polską”, „poza Krajem”, „ZHP Świat” oraz skróty m.in. „p.g.K.” określają gdzie Związek działa, <i>ale nigdy nie były i nadal nie są częścią nazwy.</i>
35		Na przestrzeni lat Regulamin Główny Związku Harcerstwa Polskiego, oparty na obowiązującym Statucie ZHP z dnia 6 kwietnia 1936 roku był aktualizowany w zmieniających się warunkach pracy. Nazwa Związku pozostała ta sama po dzień dzisiejszy.
36		Od czasu, kiedy ZHP działa poza Polską, kilkadziesiąt tysięcy młodych Polaków i Polek z kilku pokoleń przewinęło się przez nasze szeregi. Spotykamy się na światowych zlotach, które wzmacniają więzi wśród polskiej młodzieży mieszkającej na wszystkich kontynentach. W 1969 r. na pierwszym zlocie światowym ZHP, podczas uroczystości na cmentarzu Monte Cassino, gen. Władysław Anders przekazał naszemu Związkowi oraz młodzieży polskiej na obczyźnie opiekę nad sztandarami i cmentarzami wojennymi w wierze, że młodzież przejmie kierownictwo działań niepodległościowych.

37	 Podczas obchodów 70 rocznicy bitwy o Monte Cassino, w imieniu Związku Harcerstwa Polskiego, działającego poza granicami Kraju, Naczelniczka Harcererek hm. Aleksandra Mańkowska odebrała flagę. Na drzewcu jest następująca inskrypcja: <i>„Związkowi Harcerstwa Polskiego działającemu poza granicami Kraju z podziękowaniem za dotychczasowe wzorowe pełnienie obowiązków kontynuowania tradycji i etosu II Korpusu Polskiego powierzonego przez Generała Władysława Andersa w 1969 r. w 25. rocznicę bitwy o Monte Cassino. Uczestnicy Bitwy Monte Cassino 18 maja 2014 r.”</i>	Podczas obchodów 70 rocznicy bitwy o Monte Cassino, w imieniu Związku Harcerstwa Polskiego, działającego poza granicami Kraju, Naczelniczka Harcererek hm. Aleksandra Mańkowska odebrała flagę. Na drzewcu jest następująca inskrypcja: <i>„Związkowi Harcerstwa Polskiego działającemu poza granicami Kraju z podziękowaniem za dotychczasowe wzorowe pełnienie obowiązków kontynuowania tradycji i etosu II Korpusu Polskiego powierzonego przez Generała Władysława Andersa w 1969 r. w 25. rocznicę bitwy o Monte Cassino. Uczestnicy Bitwy Monte Cassino 18 maja 2014 r.”</i>
38	 Obecnie organizacja w Kraju, która używa nazwy Związek Harcerstwa Polskiego, jest członkiem międzynarodowych biur skautek i skautów. Organizacja ta, która działa od 1956 r. musiała w 1995 r. przystosować statut do wymogów Światowych Biur Skautowych. Od tego czasu teksty jej Prawa i Przyrzeczenia są zgodne z zasadami Baden-Powellowskimi. W 2022 r. wprowadzono do wyboru tekst Przyrzeczenia, w którym nie figuruje służba Bogu.	Obecnie organizacja w Kraju, która używa nazwy Związek Harcerstwa Polskiego, jest członkiem międzynarodowych biur skautek i skautów. Organizacja ta, która działa od 1956 r. musiała w 1995 r. przystosować statut do wymogów Światowych Biur Skautowych. Od tego czasu teksty jej Prawa i Przyrzeczenia są zgodne z zasadami Baden-Powellowskimi. W 2022 r. wprowadzono do wyboru tekst Przyrzeczenia, w którym nie figuruje służba Bogu. Obietnica Zucha: <i>Obiecuję być dobrym zuchem, zawsze przestrzegać Prawa Zucha.</i> Prawo Zucha: 1. Zuch kocha Polskę i czyni dobro. 2. Zuch jest dzielny. 3. Zuch mówi prawdę. 4. Zuch pamięta o swoich obowiązkach. 5. Wszystkim jest z zuchem dobrze. 6. Zuch stara się być coraz lepszy. Przyrzeczenie Harcerskie: <i>Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiemu.</i> lub do wyboru <i>Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce, stać na straży harcerskich zasad, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiego.</i> Prawo Harcerskie: 1. Harcerz sumiennie spełnia swoje obowiązki wynikające z Przyrzeczenia Harcerskiego. 2. Na słowie harcerza polegać jak na Zawiszy. 3. Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim. 4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza. 5. Harcerz postępuje po rycersku. 6. Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać. 7. Harcerz jest kamy i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym. 8. Harcerz jest zawsze pogodny. 9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny. 10. Harcerz pracuje nad sobą, jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach, jest wolny od nałogów. Zobowiązanie Instruktorskie: <i>Przyjmuję obowiązki instruktorki/instruktora Związku Harcerstwa Polskiego. Jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności harcerskiego wychowawcy i opiekuna. Będę dbać o dobre imię harcerstwa, przestrzegać Statutu ZHP, pracować nad sobą, pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności. Wychowam swego następcę. Powierzonej przez Związek Harcerstwa Polskiego służby nie opuszczę samowolnie.</i> (https://work.zhp.pl/wp-content/uploads/2022/10/Statut-ZHP-tekst-jednolity-po-zmianach-42-Zjazdu-2022.pdf)

39	W roku 1980 w Polsce powstaje „Solidarność”. W następnych latach w ZHP powstają ruchy, które dają do przemyślenia prawdziwych ideałów harcerskich i do uniezależnienia harcerstwa od komunizmu. 1980-1982: KHAM (Kregi Instruktorów Harcerskich Imienia Andrzeja Małkowskiego), też zwany (Ruchem płaskiego węzła) 1981: Niezależny Ruch Harcerski (NRH). 1983: „niejawny Ruch Harcerski” 1988/1989: Ruch Harcerski Rzeczypospolitej i Ruch Harcerstwa Rzeczypospolitej 1989: ZHR - Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej 1989: ZHP rok założenia 1918 	W październiku 1980 roku powstaje ruch KIHAM (Kręgi Instruktorów Harcerskich Imienia Andrzeja Małkowskiego), też zwany (Ruchem płaskiego węzła) . W kwietniu 1981 roku z ZHP wystąpiła część instruktorów i stworzyła Niezależny Ruch Harcerski (NRH). W jesieni 1982, na tle stanu wojennego KIHAM sam się rozwiązał. Wiosną 1983 roku powstaje „niejawny Ruch Harcerski”, a w kwietniu 1984 formalnie powołano struktury wewnątrz ZHP. W 1988/89 powstaje Ruch Harcerski Rzeczypospolitej i Ruch Harcerstwa Rzeczypospolitej. 25/2/1989 powstała organizacja ZHR - Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, a 19/3/1989 powstała organizacja ZHP rok założenia 1918. W roku 1992 następuje połączenie tych organizacji w ZHR. (https://www.zhp.org/o-nas/historia)
40	ZWIĄZEK HARCEKSTWA RZECZYPOSPOLITEJ (ZHR) powstał w 1989. Założenia programowe opiera na zasadach etyki chrześcijańskiej i tradycjach narodowych, nawiązując do dorobku ZHP z lat 1918-1945. W 1989 ZHR połączył się, zachowując nazwę, z działającym głównie w południowej Polsce ZHP rok założenia 1918.	W 1988 r. na zlocie w Rising Sun gościliśmy po raz pierwszy delegację harcerek i harcerzy z Polski. Wśród nich byli ci, którzy później zakładali i prowadzili dwie organizacje: Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej (ZHR) oraz ZHP rok założenia 1918. ZHR powstał w roku 1989 z połączenia większości środowisk Ruchu Harcerstwa Rzeczypospolitej (działającego półkonspiracyjnie wewnątrz Związku Harcerstwa Polskiego (ZHP), od 1983, formalnie od 1988) z niezależnymi środowiskami harcerskimi. Założenia programowe opiera na zasadach etyki chrześcijańskiej i tradycjach narodowych, nawiązując do dorobku ZHP z lat 1918-1945. Nie uznaje obecnego ZHP krajowego za kontynuatora przedwojennego Związku i działa od niego niezależnie. W 1993 ZHR połączył się, zachowując nazwę, z działającym głównie w południowej Polsce ZHP - 1918. Przyrzeczenie Harcerskie: <i>Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym/posłuszną Prawu Harcerskiemu.</i> Prawo Harcerskie: 1. Harcerz służy Bogu i Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki. 2. Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy. 3. Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim. 4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza. 5. Harcerz postępuje po rycersku. 6. Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać. 7. Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym. 8. Harcerz jest zawsze pogodny. 9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny. 10. Harcerz jest czysty w myśli, mowie i uczynkach, nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych. 1. Harcerka służy Bogu i Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki. 2. Na słowie harcerki polegaj jak na Zawiszy. 3. Harcerka jest pożyteczna i niesie pomoc bliźnim. 4. Harcerka w każdym widzi bliźniego, a za siostrę uważa każdą inną harcerkę. 5. Harcerka postępuje po rycersku. 6. Harcerka miłuje przyrodę i stara się ją poznać. 7. Harcerka jest karna i posłuszna rodzicom i wszystkim swoim przełożonym. 8. Harcerka jest zawsze pogodna. 9. Harcerka jest oszczędna i ofiarna. 10. Harcerka jest czysta w myśli, mowie i uczynkach, nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych. Obietnica Zuchowa: <i>Obiecuję być dobrym zuchem/zuchenką i zawsze przestrzegać Prawa Zuchowego.</i> Prawo Zuchowe: 1. Zuch/Zuchenka kocha Boga i Polskę. 2. Zuch/Zuchenka jest dzielny/dzielna. 3. Zuch/Zuchenka mówi prawdę. 4. Zuch/Zuchenka pamięta o swoich obowiązkach.. 5. Wszystkim z zuchem/zuchenką jest dobrze. 6. Zuch/Zuchenka stara się być coraz lepszy/lepsza. (https://zhr.pl/wp-content/uploads/2022/06/ZHR_statut_2021.pdf)

Celem stowarzyszenia jest dostarczenie każdemu młodemu człowiekowi środków do osobistego rozwoju w następujących pięciu dziedzinach:

- zdrowie i sprawność fizyczna
- zmysł praktyczny
- kształcenie charakteru
- zmysł służby
- życie religijne

Po wprowadzeniu stanu wojennego, niezależny Ruch harcerski został zdelegalizowany. Grupa instruktorów, która postanowiła kontynuować działalność Ruchu zawiązuje Harcerski Ruch Liturgiczny, potocznie zwany „Zawisza”. W grudniu 1989 r. w Lublinie, doszło do ukonstytuowania Stowarzyszenia Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”. Organizacja została zarejestrowana 10 kwietnia 1990 r.

Celem stowarzyszenia jest dostarczenie każdemu młodemu człowiekowi środków do osobistego rozwoju w następujących pięciu dziedzinach:

- zdrowie i sprawność fizyczna
- zmysł praktyczny
- kształcenie charakteru
- zmysł służby
- życie religijne

Prawo Harcerki

1. Harcerka dba o swój honor, aby zasłużyć na zaufanie.
2. Harcerka jest lojalna wobec swojego kraju, rodziców, przełożonych i podwładnych.
3. Harcerka jest powołana do służby bliźniemu i jego zbawieniu.
4. Harcerka jest przyjacielem wszystkich i siostrą dla każdej innej harcerki.
5. Harcerka jest uprzejma i szlachetna.
6. Harcerka widzi w przyrodzie dzieło Boże, szanuje rośliny i zwierzęta.
7. Harcerka jest karna, każde zadanie wykonuje sumiennie do końca.
8. Harcerka panuje nad sobą, uśmiecha się i śpiewa w kłopotach.
9. Harcerka jest gospodarna i troszczy się o dobro innych.
10. Harcerka jest czysta w myśli, mowie i uczynkach.

Prawo Harcerza

1. Harcerz dba o swój honor, aby zasłużyć na zaufanie.
2. Harcerz jest lojalny wobec swojego kraju, rodziców, przełożonych i podwładnych.
3. Harcerz jest powołany do służby bliźniemu i jego zbawieniu.
4. Harcerz jest przyjacielem wszystkich i bratem dla każdego innego Harcerza.
5. Harcerz jest uprzejmy i rycerski.
6. Harcerz widzi w przyrodzie dzieło Boże, szanuje rośliny i zwierzęta.
7. Harcerz jest karny, każde zadanie wykonuje sumiennie do końca.
8. Harcerz jest panem samego siebie, uśmiecha się i śpiewa w kłopotach.
9. Harcerz jest gospodarny i troszczy się o dobro innych.
10. Harcerz jest czysty w myśli, mowie i uczynkach.

Zasady podstawowe

1. Obowiązki harcerki/harcerza rozpoczynają się w domu.
2. Harcerka/Harcerz jest wierna/wierny swojej Ojczyźnie i działa na rzecz jedności i braterstwa w Europie.
3. Harcerka/Harcerz – córka/syn chrześcijaństwa - jest dumna/dumny ze swej wiary: pracuje sumiennie, aby ustanowić Królestwo Chrystusa w całym swoim życiu i świecie, który ją/go otacza.

Rośl Przyrzeczenia:

Na mój honor, z łaską Bożą, przyrzekam: całym życiem służyć Bogu, Kościołowi, mojej Ojczyźnie i Europie chrześcijańskiej, nieść w każdej potrzebie pomoc bliźnim, i przestrzegać Prawa Harcerskiego.

Prawo Gromady

1. Wilczek słucha Starego Wilka.
2. Wilczek nie słucha samego siebie.

Prawo Wilczka

1. Wilczek myśli najpierw o innych.
2. Wilczek ma oczy i uszy otwarte.
3. Wilczek jest zawsze czysty.
4. Wilczek zawsze mówi prawdę.
5. Wilczek jest zawsze radosny.

Obietnica Wilczka:

Obiecuję – ze wszystkich sił: starać się być wiernym Bogu, moim rodzicom, mojej Ojczyźnie Polsce i Prawu Gromady oraz każdego dnia czynić komuś dobry uczynek.

Stowarzyszenie Harcerskie powstało w roku 1996
Obowiązkiem wszystkich członków jest pełnienie służby Polsce i bliźnim oraz, w zależności od indywidualnych przekonań, służby Bogu lub uniwersalnym wartościom - Prawdzie i Sprawiedliwości. Uważają, że osoby niewierzące mogą być harcerzami. Członkowie Stowarzyszenia Harcerskiego mają do wyboru jedną z dwóch rot Przysiężenia Harcerskiego.

Obietnica Zucha: Obiecuję być dobrym zuchem, zawsze przestrzegać Prawa Zucha.

Prawo Zucha: 1. Zuch kocha Polskę. 2. Zuch jest dzielny. 3. Zuch mówi prawdę. 4. Zuch pamięta o swoich obowiązkach. 5. Wszystkim jest z zuchem dobrze. 6. Zuch stara się być coraz lepszy

Przysiężenie Harcerskie do wyboru przez składającego Przysiężenie:

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim, być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiemu.

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce, dążyć do Prawdy i sprawiedliwości, nieść chętną pomoc bliźnim, być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiemu.

Prawo Harcerskie

dla harcerki: 1. Harcerka służy Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki. 2. Na słowie harcerki polegaj jak na Zawiszy. 3. Harcerka jest pożyteczna i niesie pomoc bliźnim. 4. Harcerka w każdym widzi bliźniego, a za siostrę uważa każdą inną harcerkę. 5. Harcerka postępuje po rycersku. 6. Harcerka miłuje przyrodę i stara się ją poznać. 7. Harcerka jest karna i posłuszna rodzicom i wszystkim swoim przełożonym. 8. Harcerka jest zawsze pogodna. 9. Harcerka jest oszczędna i ofiarna. 10. Harcerka jest czysta w myśli, w mowie i uczynkach; nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.

dla harcerzy: 1. Harcerz służy Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki. 2. Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy. 3. Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim. 4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza. 5. Harcerz postępuje po rycersku. 6. Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać. 7. Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym. 8. Harcerz jest zawsze pogodny. 9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny. 10. Harcerz jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach; nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.

Zobowiązanie Instruktorskie: Przyjmuję obowiązki instruktorki/instruktora Stowarzyszenia Harcerskiego. Jestem świadoma/świadom odpowiedzialności harcerskiego wychowawcy i opiekuna. Będę dbać o dobre imię harcerstwa, przestrzegać statutu stowarzyszenia, pracować nad sobą, pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności. Wychowam następcę. Powierzonej przez Stowarzyszenie służby nie porzucę.

(https://sh.org.pl/wp-content/uploads/2020/01/Statut_2019.pdf)

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI HARCERSKIMI W POLSCE

hm. Stanisław Berkiet

Okres do 1980

Przedwojenne kontakty pomiędzy instruktorami były bardzo silne, a po wojnie były dla Naczelnictwa ważnym źródłem informacji o sytuacji w Polsce. Na przykład częste sprawozdania hm. Zygmunta Szadkowskiego o sytuacji w Polsce, były oparte o Jego rozmowy z tymi kolegami, a szczególnie z hm. Janem Rossmanem.

Jak przedstawiono wcześniej, krótko po odrodzeniu się ZHP w 1956 roku, został on przejęty przez Związek Młodzieży Polskiej (ZMP), zachowując nazwę ZHP. W kolejnych latach, na różnych naszych terenach spotykaliśmy się z próbami rozbicia naszej pracy harcerskiej oraz pomówienia i ośmieszania nas w prasie, cytując ponoć naszych instruktorów. Na tym tle Naczelnictwo wydało rozkaz zabraniając gronu instruktorskiemu wyjazdów do Polski oraz kontaktów z władzami w Polsce w obawie, że takie kontakty mogą być wykorzystywane do komunistycznej propagandy. *(Interpretację złagodzono do „powzięcia urlopu z funkcji na okres pobytu w Polsce”, a odwołano rozkaz 7/1992).*

Okres od 1980

W latach Solidarności, głównym kontaktem ze środowiskami autentycznego ruchu harcerskiego w Polsce był hm. Kazik Stepan. Nawiązał on ścisłe kontakty z Radą Porozumienia Kręgów Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego (KIHAM) oraz władzami *Niezależnego Ruchu Harcerskiego (NRH)* *(Różnicą pomiędzy tymi grupami była: KIHAM chciał zmienić organizację od wewnątrz, a NRH uważał to za niemożliwe i tworzył nową organizację)*. Niestety na tle tej pracy i kontaktów ze związkami Kazik musiał odsunąć się z Kraju i w 1983, na prośbę hm. Ryszarda Kaczorowskiego, Ja przejąłem Jego zadania.

Jak słyszeliśmy wcześniej, po likwidacji NRH i rozwiązaniu KIHAM *(na skutek Stanu Wojennego 13/12/81-31/12/82)*, autentyczne jednostki harcerskie uformowały się, niejawnie, wewnątrz ZHP jako „RUCH”. Pozostałe jednostki NRH, oparte o Katolicki Uniwersytet Lubelski (KUL), stworzyły Harcerskie Stowarzyszenie Liturgiczne „HSL Zawisza”. Spotykaliśmy się w różnych miejscach i krajach z władzami „RUCHu” oraz byłymi kierownikami NRH. Dyskutowaliśmy strategię, współpracę oraz pomagaliśmy finansowo i materialnie *(pismo „Czuwajmy”, redaktor Wojciech Hausner – dostarczaliśmy papier, ekwipunek)*. Ostatecznie doszło do wielu indywidualnych spotkań władz i instruktorów tych organizacji z Przewodniczącym naszego Związku, Prezydentem RP na uchodźstwie oraz członkami Naczelnictwa.

*Kolokwialnie nazwano jednostki działające wewnątrz ZHP „Niepokorni”.
Dużym fenomenem w tym czasie była „Biała Służba”, organizowana przez RUCH, organizując aktualną służbę pomocniczą podczas wizyt Ojca Świętego, jak również przygotowując i rozpowszechniając ogólne wymagania sprawności harcerskiej „Białej Służby” dla młodzieży.*

Po Zlocie w Rising Sun 1988

Na skutek tych kontaktów z władzami autentycznego harcerstwa w Polsce przed i po okresie Stanu Wojennego, 50 osobowa delegacja z RUCH-u, HSL oraz innych niezależnych jednostek wzięła udział w Światowym Zlocie ZHP - Rising Sun, USA 1988. Udział w naszym Zlocie, był pierwszym formalno-publicznym ujawnieniem się niezależnych organizacji harcerskich, i krótko po tym, zmiana prawa w Polsce pozwoliła na formalne zarejestrowanie się organizacji: Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej (ZHR) *(zwane „małe”)*, ZHP rok założenia 1918 (ZHP18) *(wpierw ujawnił się jako „Ruch Harcerski Rzeczypospolitej”)* i Stowarzyszenie Harcerstwa Liturgicznego „Zawisza”, Polska Organizacja Harcerska (POH). Pozostałe niezależne jednostki tj. Niezależny Krąg Instruktorów Harcerskich „Leśna Szkoła” NIKH Leśna Szkoła, Organizacja Harcerska „Rodło” (OH Rodło), Niezależny Związek Harcerstwa „Czerwony Mak” (NZH „Czerwony Mak”), Federacja Drużyn Cichociemnych kontynuowały odrębną pracę. Dodałbym, że ZHP18 wciąż miało na celu z reformowanie ZHP krajowego *(znane przez nas jako ZHP56)* i w tym celu inicjował utworzenie Krajowego Komitetu Odrodzenia ZHP (KKO) i Społecznej Rady ZHP, które to inicjatywy nie wypaliły *(z powodu siły cyfrowej „cementu” na Walnych Zjazdach)*.

W 1989 roku nawiązaliśmy formalny kontakt z Międzynarodowym Biurem Skautów, zwany WOSM (World Organization of the Scout Movement) i wzięliśmy udział w konferencji Europejskiego WOSM i WAGGGS (World Association of Girl Guides and Girl Scouts) w Warwick. To był nasz pierwszy formalny kontakt od 1966 roku *(Główna Kwatera Harcerki w Londynie utrzymywała kontakt z WAGGGS przez cały ten okres, informując o wydarzeniach w Polsce)*. Na konferencji przedstawiliśmy autentyczne Polskie Harcerstwo i z nami byli reprezentanci ZHR i ZHP rok założenia 1918.

Przez następne lata odbyły się:

- spotkania pomiędzy ZHP56, ZHP18, ZHR i nami w próbie utworzenia jakiejś współpracy,
- Rada w Austrii z ZHP18 nt. utworzenia Krajowego Komitetu Odrodzenia ZHP,
- Konferencja w Genewie z WOSM, ZHP56, ZHP18, ZHR i nami, gdzie podpisano deklarację dążenia do budowy stałego ciała porozumiewawczego,
- Podpisanie przez Przewodniczących utworzenie Stałej Grupy Roboczej oraz 5 spotkań tej grupy *(po 2 delegatów z ZHP56, ZHR, ZHP18, POH, HSL oraz my jako obserwatorzy)*,
- Wyjazd wspólnej delegacji na Jamboree w Seolu (1991) *(hm. Marek Szablewski reprezentował nas)*,
- Wspólny Zlot podczas światowych dni młodzieży w Częstochowie *(ZHP56 i POH w Pajaku, a ZHR, ZHP18 i my w Olsztynie)*,
- Wspólny Zlot w Zegrzu (1995) *(naszą delegację prowadzili hm. Anna Gębska i hm. Robert Rospędziowski)*,
- Udział jako obserwatorzy w próbie utworzenia Federacji Harcerstwa Polskiego,
- Udział harcerstwa z Polski i ze Wschodu na naszych Zlotach,
- Wspólny udział z ZHR i ZHP18 jako goście Konferencji WOSM w Paryżu *(delegacja ZHP56 wzięła udział jako goście delegacji Austriackiej)*.

Przywrócenie miejsca w Międzynarodowym Biurze Skautów (WOSM)

Wracając do WOSM – po kilku latach badań i dyskusji, WOSM (we współpracy z WAGGGS) zdecydował, że przyjmie Polski skauting jako Federację organizacji harcerskich do Międzynarodowego Biura, ale pod kilkoma warunkami:

1. ZHP56 musi uwzględnić służbę Bogu w Prawie i Przysiężeniu.
2. ZHR i ZHP18 muszą się połączyć, gdyż mało ich różni.
3. Utworzona Federacja Harcerstwa w Polsce może tylko trwać 5 lat.

Jak wiemy ZHP56 zmienił tekst prawa i przysiężenia (*a propos, Stowarzyszenie Harcerskie powstało, gdyż ich instruktorzy nie zgadzali się z tą zmianą*) oraz ZHR i ZHP18 połączyły się w jedno ZHR (*Duże*). Jednak ZHR uważał trzeci warunek jako nie wykonalny i nie rozumiał dlaczego WOSM stwierdza, że model federacyjny nie jest dobrym gdyż Francja, Niemcy i Włochy mają krajowe federacje. Na podstawie wycofania się ZHR z porozumienia, WOSM zdecydował przyjąć ZHP56 jako reprezentujący Polski skauting i zabronił swoim światowym członkom kontaktowania się z innymi polskimi organizacjami harcerskimi. W skutek tej decyzji HSL dołączyło do niezależnej organizacji o międzynarodowym charakterze Scouts de l'Europe, a POH podłączył się pod BP Scouting z siedzibą w WB. (*Na pewno decydującym dla WOSM punktem była ogłaszana przez ZHP56 ponad milionowa ilość członków w stosunku do członków niezależnych jednostek.*)

Po 1995 roku

Jednak współpraca nasza z organizacjami w Polsce jest kontynuowana:

- Odbywają się dość częste spotkania władz ZHR i ZHP56, na których dyskutujemy sprawy strategiczne i programowe.
- Spotykamy się na kursach i konferencjach ZHP56 i ZHR oraz na naszych Światowych Złotach i kursach.
- Odbywają się spotkania z Biskupem Polowym (*odpowiedzialny za Harcerstwo*).
- Wspólnie wydajemy podręczniki harcerskie z NWH (Niezależne Wydawnictwo Harcerskie).
- Odbywają się robocze konferencje duszpasterzy harcerskich.
- Braliśmy udział w Warszawie w debacie – „Ważność roli harcerstwa w społeczeństwie”.
- Braliśmy udział w dyskusjach nt. Federacji Harcerstwa Polskiego (*obejmującą krajowe i zagraniczne organizacje*).
- Nasze jednostki organizują obozy w Polsce przez swoje kontakty w ZHP56 lub ZHR.
- Pomogliśmy we wprowadzeniu programu wędrowniczego „Młody Las” przez wytłumaczenie zasady tych złażów, programem szyszek oraz formę organizacji i nadzoru wycieczek. Jednocześnie gościliśmy uczestników z Polski na zjazdach, by mieli praktyczny wgląd w tę akcję.

W Naczelnictwie jest Referat Krajowy, na czele którego obecnie stoi hm. Robert Rospędzihowski. Referat zajmuje się bieżącymi sprawami harcerskimi w Polsce i na Wschodzie.

- Nie myślcie że wszystko szło fajnie. Spotkanie z ZHP rok założenia 1918 w Salzburgu było pod okiem wtyczki, który wszystko przekazał na Konopnicką (siedziba ZHP56). Rezultatem spotkania było, że ZHP56 niemal od razu zmienił prawo i przysiężenie. A po moim powrocie ze spotkania, ktoś się włamał do mojego domu i skradł moje notatki - nic więcej.

Słyszałem kilka lat temu, że instruktor z RUCHu, z którym rozmawialiśmy w tych wczesnych latach, dowiedział się po otwarciu „teczek”, że Jego żona otrzymała rozkaz, że ma wziąć z nim ślub, by móc o nim raportować.

44		20 grudnia 2017 r., Senat III Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił 2018 Rokiem Harcerstwa. Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że nasz Związek „...przechował depozyt niepodległości – ciągłości organizacyjnej, prawnej, ideowej, programowej i metodycznej polskiego harcerstwa”.
45		Związek nasz wychowuje metodami harcerskimi zgodnie z Przrzeczeniem i Prawem Harcerskim. Przygotowuje młodzież do świadomej, czynnej i ofiarnej służby dla Narodu Polskiego, ale równocześnie wychowuje dobrych obywateli krajów zamieszkania. Zasady skautowe przyjęte w pierwszych latach istnienia Ruchu nigdy się nie zmieniły, pomimo zmian w warunkach, w których członkowie Związku się znajdowali. Terminologia, którą używamy jest zawarta w naszym Regulaminie Głównym oraz Regulaminach Organizacji Harcererek, Harcerzy, Starszego Harcerstwa i Przyjaciół Harcerstwa. Na przykład • u nas są gałęzie, a nie piony, • używamy żeńską formę stopnia harcmistrzyni oraz innych stopni, • u nas są zuchy chłopcy i zuchy dziewczynki, a nie zuchy i zuchenki.
46		W setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości (11.11.1918) oraz setną rocznicę zjazdu zjednoczeniowego ZHP w Lublinie (1-2.11.1918) Naczelnictwo ufundowało nowy sztandar ZHP. Nowy sztandar został poświęcony 2 lutego 2019 r. podczas XII Zjazdu Ogólnego ZHP w Old Windsor, w Wielkiej Brytanii. Upamiętnia on założenie skautingu polskiego we Lwowie (1910), zjazd w Lublinie (1918), zjazd w Enghien (1946), setną rocznicę zjazdu zjednoczeniowego w Lublinie 2018 Do drzewca przybito gwoździe z nazwami czterech organizacji Związku: Organizacja Harcererek, Harcerzy, Starszego Harcerstwa oraz Przyjaciół Harcerstwa. Poniżej są gwoździe z nazwami wszystkich okręgów oraz krajów, w których działał w przeszłości ZHP lub działają obecnie przynajmniej pojedyncze jednostki Związku: Polska, Argentyna, Australia, Austria, Belgia, Brazylia, Chile, Chiny, Czechosłowacja, Dania, Egipt, Francja, Estonia, Hiszpania, Holandia, Hong Kong, Indie, Iran, Irlandia, Jugosławia, Kanada, Liban, Litwa, Łotwa, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Palestyna, Paragwaj, Południowa Afryka, Rodezja Południowa, Rodezja Północna, Rosja, Rumunia, Stany Zjednoczone, Szwecja, Tanganika, Uganda, Ukraina, Węgry, Wielka Brytania i Włochy.

(Archiwum ZHP[ARCH_KRON_45]-Londyn. Ilustracje z kroniki hufca „Orląt Lwowskich”
w Wetorf, Niemcy.1947)

Na podstawie materiałów z Archiwum ZHP, z domeny publicznej,
ze zbiorów rodzinnych oraz z publikacji autorek z cyklu Nasze Dziedzictwo:

- *Geneza*
- *Enghien, zjazd, który stanął na gruncie prawno-organizacyjnej ciągłości Związku Harcerstwa Polskiego*
- *Skarb tradycji dorobku ponad stuletniej działalności*

oraz ze wspomnień hm. Stanisława Berkiety
opracowały: hm. Teresa Szadkowska-Łakomy i hm. Jagoda Kaczorowska.

Związek Harcerstwa Polskiego, 23-31 Beavor Lane, London W6 9AR, England

Strona internetowa: www.ZHP.org

Londyn 2023